

◊ فصلنامه علمی پژوهشی زن و فرهنگ
سال سوم. شماره دوازدهم. تابستان ۱۳۹۱
صفحات: ۶۳-۴۹
تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ - تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۳/۲۲

مقایسه هوش فرنگی، هوش هیجانی، سازگاری فردی- اجتماعی دانشجویان زن و مرد دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

پرویز عسکری*
خدیجه روشنی**

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، مقایسه هوش فرنگی ، هوش هیجانی و سازگاری فردی-اجتماعی دانشجویان زن و مرد دانشگاه آزاد اسلامی اهواز بود. نمونه پژوهش ۲۵۰ نفر (۱۲۵ زن و ۱۲۵ مرد) بودند که با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای انتخاب شدند. برای اندازه گیری متغیرها از مقیاس هوش فرنگی انگ و همکاران ، پرسشنامه هوش هیجانی شات و پرسشنامه سازگاری فردی – اجتماعی کالیفرنیا استفاده شد. پژوهش حاضر از نوع علی - مقایسه ای بود و برای تجزیه تحلیل داده ها از روش آماری تحلیل واریانس چند متغیری (مانو) استفاده شد . نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که بین هوش فرنگی ، هوش هیجانی و سازگاری فردی- اجتماعی دانشجویان زن و مرد تفاوت معنی داری وجود دارد بنابراین فرضیه های پژوهش تأیید شدند.

کلید واژگان: هوش فرنگی، هوش هیجانی، سازگاری فردی-اجتماعی

* استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز، گروه روانشناسی، اهواز، ایران. (نویسنده مسئول:

(askary47@yahoo.com

** کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز، گروه روانشناسی، اهواز، ایران.

مقدمه^۴

با رجوع به حال و گذشته روان شناسی، این حقیقت نمایان می شود که این علم هرگز به طور کامل از اهمیت فرهنگ غافل نشده و مفاهیم فرهنگ، قومیت، تنوع و نژاد تقریباً از ابتدای شکل گیری روان شناسی در واژگان این علم موجود بوده است. با این وجود این مفاهیم تا مدت‌ها از جایگاه قابل توجهی برخوردار نبودند و با آنها به عنوان متغیرهای سطحی برخورد می شد. فرهنگ، مفهوم وسیع و در عین حال ساده‌ای است که شامل الگوهای شناختی (آشکار و نهان) و تجسم آنها در نهادهای اجتماعی، اعمال و مصنوعات دست بشر است و موجب تمايز یک گروه از افراد از دسته □ها و گروههای دیگر می شود (جوشن لو ورسنی، ۱۳۸۸). یکی از سازهای نسبتاً جدید که به توانایی تعامل مؤثر در میان فرهنگ □ها اشاره می کند مفهوم هوش فرنگی^۱ است که برای نخستین بار توسط ارلی و آنگ^۲ مطرح شد. هوش فرنگی توانایی فرد در سازگاری موفقیت آمیز با محیط‌های فرنگی جدید تعریف می شود که معمولاً با بافت فرنگی خود فرد نا آشناست.(ارلی و آنگ، ۲۰۰۳). این هوش، با تمرکز بر قابلیت‌های خاصی که برای روابط شخصی با کیفیت و اثربخش در شرایط فرنگی مختلف لازم است، بر جبهه‌ای دیگر از هوش شناختی تمرکز دارد. (رحمانی و تهرانی پور، ۱۳۸۸) در واقع هوش فرنگی توانایی بروز عکس العمل در برابر اهالی فرنگ □های بیگانه است و همانند هوش اجتماعی (توانایی تعامل با دیگران) و هوش هیجانی (توانایی تعدیل و استفاده از احساسات افراد) از سطوح مختلفی تشکیل شده است. این هوش به فرد کمک می کند که به نحو مؤثری تفاوت □های بین فرنگی را کنترل و مدیریت نموده (حاشع و مستمع، ۱۳۹۰) و بدین ترتیب در برخورد با سایر فرهنگ □ها رفتار درستی را در پیش گیرد (توماس و اینکسن^۳، ۲۰۰۴؛ ترجمه میرسپاسی، ودادی و دشتی، ۱۳۸۷).

مفهوم دیگری است که طی سالهای اخیر مورد توجه حوزه □های تحقیق در روانشناسی قرار گرفته است مفهوم هوش هیجانی است که به اعتقاد بار – آن^۴ (۱۹۹۷، به نقل از مایر، سالوی و کاروسو، ۲۰۰۰) عبارتست از یک سری ظرفیت □ها، قابلیت □ها و مهارت □های غیر شناختی که توانایی □های فرد را در برخورد موفقیت آمیز با مقتضیات و فشارهای محیطی افزایش می دهد. هوش هیجانی ظرفیت درک و کنترل هجانات خود و دیگران است (کمپ و همکاران، ۲۰۰۵؛ به نقل از یارمحمدیان و کمالی، ۱۳۸۶) و شامل آن دسته از

¹. Cultural Intelligence

². Early & Ang

³. Thomas & Inkson

⁴. Bar On

⁵. Mayer & Salovey & Caruso

⁶. Kemp and et al.

جنبه‌های زیر بنایی رفتار فردی است که به طور کامل با توانایی‌های عقلانی و تفکری او متفاوت است (برادری و گریوز^۷ ترجمه ابراهیمی، ۱۳۸۷). هوش هیجانی یک حیطه چند عاملی از مجموعه مهارت‌ها و صلاحیت‌های اجتماعی است که بر توانایی‌های فرد، تشخیص، درک و مدیریت هیجان، حل مسئله و سازگاری تأثیر می‌گذارد و به طور مؤثری فرد را بانیازها، فشارها و چالش‌های زندگی سازگار می‌کند. (صفوی، موسوی لطفی، لطفی، ۱۳۸۸).

سازگاری به همه راهبردهایی گفته می‌شود که فرد برای اداره کردن موقعیت‌های استرس زای زندگی به کار می‌برد (Sadock و Sadock^۸، ۲۰۰۳) و سازگاری اجتماعی از نظر ویزنمن^۹ (۱۹۷۵) انعکاسی از تعامل انسان با افراد دیگر، رضایت از کنش‌های فرد و نحوه عملکرد در نقش‌هاست که به احتمال زیاد تحت تأثیر شخصیت، فرهنگ و روابط خانوادگی قرار دارد (حیدری، ۱۳۸۷). خصوصیات شخص (مهارت‌ها، نگرش‌ها، ارزشها و حالات بدنی) و حساسیت موقعیت‌هایی که فرد با آن روبه رو می‌شود از جمله عواملی هستند که بر سازگاری با محیط و تغییرات آن مؤثرند و از آنجا که شخص و محیط همواره در حال تغییرند این دو عامل در تعیین سازگاری، خوشنودی و کامیابی فرد تأثیر می‌گذارند زیرا سازگاری همواره باید بین این دو عامل خاص صورت پذیرد (قاطع زاده، ۱۳۸۴).

در پژوهشی تسای و لاورنس^{۱۰} (۲۰۱۱) بیان کردند که سطح هوش فرهنگی می‌تواند بر سازگاری فرهنگی مؤثر باشد. نتیجه حاصل از پژوهش ایچن^{۱۱} (۲۰۰۹) نیز نشان داد هوش فرهنگی پیش‌بینی کننده سازگاری بین فرهنگی و شوک فرهنگی است و هوش هیجانی به عنوان میانجی ارتباط بین هوش فرهنگی و سازگاری فرهنگی اجتماعی می‌باشد.

تفاوت‌های گروههای قومی، سن و جنس در سازگاری اجتماعی نوجوانان در پژوهشی توسط مری بسیل^{۱۲} (۲۰۱۱) مورد بررسی قرار گرفت که نتیجه آن نشان داد که بین گروههای قومی و سنی از نظر سازگاری اجتماعی تفاوت وجود دارد. بین زنان و مردان نیز از نظر سازگاری اجتماعی تفاوت ناچیزی به دست آمد. پتل^{۱۳} (۲۰۰۹) در پژوهشی نشان داد که الگوهای ارتباط بین فردی در تفاوت جنسی زنان و مردان و سازگاری اجتماعی به طور متقابل به یکدیگر وابسته هستند.

⁷. Bradberry & Greaves

⁸. Sadock and Sadock

⁹. Weiss man

¹⁰. Tsai and Lawrence

¹¹. Yi-chen

¹². Mary Basil

¹³. Patel

سازگاری اجتماعی مردان بهتر از گروه زنان است و الگوهای ارتباط بین فردی و سازگاری اجتماعی به هم وابسته نیستند.

^{۱۴} تفاوتهای جنسی و سنی در هوش هیجانی نیز در پژوهش المران و پنمکی^{۱۵} (۲۰۰۸) مورد بررسی قرار گرفت. نتیجه این پژوهش نشان داد که جنسیت با هوش هیجانی رابطه داشته و دختران از مهارت‌های بین فردی بالاتری برخوردارند.

نتیجه حاصل از پژوهش آدیمو^{۱۶} (۲۰۰۸) نیز حاکی از آن بود که بین زنان و مردان از نظر هوش هیجانی تفاوت وجود دارد و زنان در مقایسه با مردان از هوش هیجانی بالاتری برخوردارند.

در پژوهشی دیگر ساکلوفسکی و همکاران^{۱۷} (۲۰۰۷) نشان دادند که نمرات زنان در مقیاس \square های هوش هیجانی و شخصیت بالاتر از نمرات مردان است.

دیوید، ون روی و چاکلینگام^{۱۸} (۲۰۰۴) نیز در تحقیقی با هدف مقایسه هوش هیجانی زنان و مردان، به این نتیجه رسیدند که بین مردان و زنان، از نظر هوش هیجانی تفاوت معنی‌داری وجود دارد و زنان، از هوش هیجانی بالاتری نسبت به مردان برخوردارند.

در ایران نیز، فیضی^{۱۹} (۱۳۸۹) در پژوهشی به مقایسه هوش فر هنگی داوطلبان ورزشی دختر و پسر پرداخت نشان داد که بین ابعاد هوش فر هنگی و نیز هوش فر هنگی به طور کلی در داوطلبان دختر و پسر اختلاف معناداری وجود ندارد و در بین ابعاد هوش فر هنگی تنها در بعد استراتژی هوش فر هنگی بر اساس سابقه کار داوطلبی تفاوت معناداری وجود دارد.

نتیجه حاصل از پژوهش ودادی، خیری و عباس زاده (۲۰۱۰) نیز بیانگر آن بود که بین هوش فر هنگی و ابعاد مختلف آن (از جمله استراتژی، دانش، انگیزش و رفتار) با نیاز به پیشرفت مدیران رابطه بالایی وجود دارد.

آقا یوسفی و شریف^{۲۰} (۱۳۹۰) در تحقیقی رابطه حس انسجام و هوش هیجانی دانشجویان دانشگاه آزاد تهران را مورد بررسی قرار دادند. نتیجه این پژوهش نشان داد که افزایش خود مدیریتی، آگاهی اجتماعی و مدیریت رابطه منجر به افزایش انسجام در دانشجویان می‌شود. همچنین نتیجه این پژوهش حاکی از آن بود که هوش هیجانی در دانشجویان دختر بیشتر از دانشجویان پسر است.

ملایی و همکاران^{۲۱} (۱۳۹۰) نیز در پژوهشی به منظور بررسی تفاوت جنسیتی و هوش هیجانی در دانشجویان نشان دادند که بین دانشجویان دختر و پسر از نظر هوش هیجانی تفاوت وجود دارد و دانشجویان دختر در مؤلفه \square های خود کنترلی، خود آگاهی و هوشیاری اجتماعی مقیاس هوش هیجانی نمرات بالاتری داشتند و

^{۱۴}. Alumran and Punamaki

^{۱۵}. Adeyemo

^{۱۶}. Saklofscke and et al.

^{۱۷}. David, Van Rooy & Chockalingam

در دو خرده مقیاس خودانگیزی و مهارت اجتماعی، اختلاف معنی داری بین دو جنس مشاهده نشد.

نتیجه پژوهش دهشیری (۱۳۸۲) نیز که در میان دانشجویان دانشگاههای تهران انجام شد حاکی از آن بود که بین دانشجویان پسر و دختر در نمره کل هوش هیجانی تفاوت معنادار وجود دارد و دختران به طور معناداری دارای نمره هوش هیجانی بالاتر هستند.

خوش کنش و همکاران (۱۳۸۹) در پژوهشی نقش نیازهای بنیادین و حمایت اجتماعی در سازگاری اجتماعی دانش آموزان مقطع متوسطه را مورد بررسی قرار دادند. نتیجه این پژوهش نشان داد که بین پسران و دختران از نظر سازگاری اجتماعی، حمایت اجتماعی و نیازهای بنیادین تفاوت‌های مثبت و معناداری دیده می‌شود که این تفاوت به نفع پسران است.

کافی (۱۳۸۹) در پژوهشی دیگر نشان داد که سازگاری تحصیلی دانشجویان پسر، بیشتر از دانشجویان دختر است ولی از نظر کامل بودن اهداف دانشجویان دختر سازگارترند.

پژوهش میکائیلی منبع (۱۳۸۹) نیز میین آن بود که در تمام مؤلفه‌های سازگاری با دانشگاه (سازگاری تحصیلی، اجتماعی، شخصی- هیجانی) بین دختران و پسران تفاوت معنادار وجود داشته و میانگین دختران بالاتر از پسران است.

با توجه به مطالب فوق، پژوهش حاضر در راستای پاسخ به این سوال انجام شد که آیا بین هوش فرهنگی و هوش هیجانی و سازگاری فردی- اجتماعی دانشجویان زن و مرد دانشگاه آزاد تفاوت وجود دارد؟

روش پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز است که در سال ۱۳۹۰ مورد بررسی قرار گرفتند. نمونه تحقیق مشتمل بر ۲۵۰ دانشجو (۱۲۵ نفر زن و ۱۲۵ نفر مرد) بود که با روش نمونه گیری تصادفی طبقه‌ای از بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز انتخاب گردیدند.

ابزار اندازه‌گیری

جامعه آماری و روش نمونه گیری

مقیاس هوش فرهنگی: مقیاس هوش فرهنگی یک ابزار خودگزارشی است که به وسیله انگک و همکاران (۲۰۰۴) گسترش یافت و حاوی ۲۰ پرسش در ۴ خرده مقیاس (فراشناختی، شناختی، انگیزشی و رفتاری) است. در ایران کاظمی (۱۳۸۷) در پژوهشی پایابی این پرسشنامه را با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۶۶ گزارش نمود. قدم پور، مهراد و جعفری (۱۳۹۰) نیز در پژوهشی پایابی آن را با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۵ محاسبه نمودند. در پژوهش حاضر نیز اعتبار پایابی این مقیاس

از طریق محاسبه ضریب همبستگی آن با مقیاس هوش فر هنگی کرمی (۱۳۹۰) برابر ۰/۷۲۴ و از طریق ضریب همبستگی کل مقیاس با پرسش ملاک ۰/۷۰۲ به دست آمد. همچنین ضریب پایابی این مقیاس با دو روش آلفای کرونباخ و تنصف محاسبه شد که به ترتیب برابر ۰/۹۳۴ و ۰/۹۱۲ به دست آمد. در ضمن اعتبار محتوا این مقیاس نیز توسط چند متخصص روانشناسی بررسی و سوالات آن خوب و مرتبط با موضوع ارزیابی گردید.

مقیاس هوش هیجانی شات^{۱۸}: شات و همکاران در سال ۱۹۹۸، این پرسشنامه را براساس مدل نظری سالووی و مایر (۱۹۹۰) از هوش هیجانی ساختند. این مقیاس دارای ۳۳ ماده است که هر سه مؤلفه هوش هیجانی را که عبارتند از: ارزیابی و ابراز هیجانی، تنظیم هیجانی و بهره برداری از هیجان را ارزیابی می‌کند. خسرو جاوید (۱۳۸۱) به منظور محاسبه اعتبار، از ضریب آلفای کرونباخ و جهت محاسبه روایی سازه و همبستگی درونی خوده مقیاس هوش هیجانی از روش تحلیل عاملی استفاده کرد. ضریب آلفای کرونباخ، اعتبار هوش هیجانی کل را $a=0/61$ نشان داد. در مرحله بعدی به منظور بررسی اعتبار و روایی سازه، پرسشنامه هوش هیجانی شات در نوجوانان اعتبار یابی شد. یافته ها نشان داد که پرسشنامه هوش هیجانی شات در میان نوجوانان از اعتبار بالایی برخوردار است. ($a=0/81$). در ضمن تحلیل عاملی مقیاس با استفاده از تحلیل مؤلفه های اصلی، سه عامل تنظیم هیجانی ($a=0/78$) ایزار و ارزیابی هیجانی ($a=0/6$) و بهره برداری از هیجان ($a=0/50$) را پیشنهاد می‌دهد. (عسگری، حیدری، نادری و همکاران، ۱۳۸۸). در پژوهش حاضر نیز ضریب همسانی درونی این مقیاس با روش آلفای کرونباخ $0/921$ و با روش تنصف $0/831$ محاسبه شد. همچنین ضریب اسپیرمن برآون $0/908$ و ضریب گاتمن $0/901$ به دست آمد.

پرسشنامه روانی کالیفرنیا^{۱۹} (CTP): برای اندازه گیری سازگاری فردی-اجتماعی از آزمون شخصیت سنج کالیفرنیا که یک آزمون کاغذ- مدادی خود اجرا است استفاده شده است. این مقیاس در سال ۱۹۵۳ توسط کلارک و همکاران^{۲۰} به منظور سنجش سازش های مختلف زندگی که دارای دو قطب سازش شخصی و سازش اجتماعی است، ساخته شد و دارای ۱۸۰ سؤال دو گزینه ای (از نوع بله و خیر) و ۱۲ خرده مقیاس است که نیمی از آنها برای سنجش سازش فردی و بقیه جهت اندازه گیری سازگاری اجتماعی است. شافر^{۲۱} در کتاب سالنامه ای اندازه گیریهای روانی، در مورد آزمون شخصیتی کالیفرنیا بر پایه مطالعات انجام شده، ضرایب پایابی نمره های آزمون را برای مقیاس سازش اجتماعی $0/86$ تا $0/90$ و

¹⁸. Schutte Emotional Intelligence Scale^{۱۸}

¹⁹. California Personality Inventor

²⁰. Clark et al.

²¹. shaffer

برای خرده مقیاس‌های آزمون بین ۰/۶۰ تا ۰/۸۷ و برای کل آزمون ۰/۹۱ تا ۰/۹۳ بوده است. اصفهانی اصل (۱۳۸۱)، در تحقیقی میزان ضرایب پایایی این مقیاس را با استفاده از روش آلفای کرونباخ و تصنیف برای کل آزمون ۰/۹۰ و ۰/۹۳ محاسبه کرده است. در پژوهش حاضر نیز ضریب همسانی درونی این مقیاس با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۷۶، و با روش تصنیف ۰/۹۸۵ محاسبه شد. همچنین ضریب اسپیرمن برآون ۰/۹۸۷ و ضریب گاتمن ۰/۹۸۶ به دست آمد.

نتایج پژوهش

یافته‌های توصیفی این پژوهش شامل شاخص‌های آماری مانند میانگین، انحراف معیار، حداکثر، حداقل نمرات متغیرهای مورد مطالعه و همچنین تعداد آزمودنی‌ها این پژوهش در جدول شماره (۱) ارائه شده است.

همان طوری که در جدول شماره ۱ ملاحظه می‌شود میانگین و انحراف معیار در متغیر هوش فرهنگی در مجموع آزمودنیها به ترتیب برابر ۷۸/۴۲۹۷ و ۲۸/۸۴۲۶۶ می‌باشد. در متغیر هوش هیجانی نیز میانگین و انحراف معیار کل نمونه برابر ۱۰۰/۳۹۷۶ و ۲۳/۷۱۷۲۲ می‌باشد و در متغیر سازگاری فردی-اجتماعی میانگین و انحراف معیار به ترتیب ۵۰/۵۷۸۲۰ و ۷۰/۵۷۸۲۰ به دست آمد.

جدول ۱ : میانگین، انحراف معیار، حداقل وحداکثر نمره آزمودنی‌ها در متغیرهای تحقیق

متغیر	شاخص آماری آزمودنی‌ها	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	تعداد
هوش فرهنگی	دانشجویان زن	۹۰/۷۲۵۸	۰/۰۷۳۰۰	۳۷	۱۲۸	۱۲۵
	دانشجویان مرد	۶۶/۲۳۲۰	۰/۸۸۸۵۹	۲۵	۱۳۰	۱۲۵
	کل دانشجویان	۷۸/۴۲۹۷	۰/۸۴۲۶۶	۲۵/۰۰	۱۳۰/۰۰	۲۵۰
هوش هیجانی	دانشجویان زن	۱۰/۹/۷۳۳۹	۰/۱۳۴۹۵	۶۰	۱۳۸	۱۲۵
	دانشجویان مرد	۹۱/۱۳۶۰	۰/۲۳۵۶۹	۵۸	۱۳۶	۱۲۵
	کل دانشجویان	۱۰۰/۳۹۷۶	۰/۷۱۷۲۲	۵۸/۰۰	۱۳۸/۰۰	۲۵۰
سازگاری فردی - اجتماعی	دانشجویان زن	۵۳۵/۱۹۳۵	۰/۵۲۹۴۶	۳۷۱	۶۴۲	۱۲۵
	دانشجویان مرد	۴۷۵/۷۲۸۰	۰/۴۷۶۸۰	۳۳۴	۶۲۸	۱۲۵
	کل دانشجویان	۵۰/۵۳۴۱۴	۰/۵۷۸۲۰	۳۳۴/۰۰	۶۴۲/۰۰	۲۵۰

(ب) یافته‌های مربوط به فرضیه‌های پژوهش
پژوهش حاضر شامل فرضیه‌های زیر است که هر فرضیه همراه با نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیل آن در این بخش ارائه می‌گردد.

فرضیه اول: بین میزان هوش فرهنگی دانشجویان زن و مرد تفاوت وجود دارد.

فرضیه دوم: بین میزان هوش هیجانی دانشجویان زن و مرد تفاوت وجود دارد.

فرضیه سوم: بین میزان سازگاری فردی- اجتماعی دانشجویان زن و مرد تفاوت وجود دارد.

جدول ۲ : نتایج تحلیل واریانس چند متغیری (مانوا) روی نمرات هوش فرنگی، هوش هیجانی و میزان سازگاری فردی - اجتماعی دانشجویان زن و مرد

نام آزمون	مقدار	فرضیه اشتباہ	DF	F	سطح معنی داری (p)
آزمون اثر پیلای	.۰۹۸۷	۳	۲۴۵/۰۰۰	۶۱۰/۱۳۳۱	.۰/۰۰۰
آزمون لامبدای ویلکر	.۰۱۳	۳	۲۴۵/۰۰۰	۶۱۰/۱۳۳۱	.۰/۰۰۰
آزمون اثر هتلینگ	.۷۱۰/۷۴	۳	۲۴۵/۰۰۰	۶۱۰/۱۳۳۱	.۰/۰۰۰
آزمون بزرگترین ریشه روی	.۷۱۰/۷۴	۳	۲۴۵/۰۰۰	۶۱۰/۱۳۳۱	.۰/۰۰۰

همان طوری که در جدول ۲ مشاهده می شود سطوح معنی داری همه آزمونها، بیانگر آن هستند که بین دانشجویان مرد و زن حداقل از لحاظ یکی از متغیرهای (هوش فرنگی، هوش هیجانی و سازگاری فردی - اجتماعی) تفاوت معنی داری وجود دارد، برای پی بردن به تفاوت، نتایج حاصل از آزمون اثرات بین آزمودنی ها، در جدول ۳ ارائه شده است.

با توجه به یافته های جدول ۳، ملاحظه می شود بین دانشجویان مرد و زن از لحاظ میزان هوش فرنگی تفاوت معنی داری وجود دارد ($p = 0/0001$) و $F=54/594$ و میانگین دانشجویان مرد (میانگین $66/222$ و انحراف معیار $2/339$) و میانگین دانشجویان زن (میانگین $90/726$ و انحراف معیار $2/349$)، دانشجویان زن از هوش فرنگی نسبتاً بالاتری برخوردارند.

جدول ۳: نتایج اثرات بین آزمودنی ها از لحاظ نمرات هوش فرنگی، هوش هیجانی و سازگاری فردی- اجتماعی دانشجویان زن و مرد

متغیرها	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری (p)	تجانس	توان مشاهده شده	مجذور اتا
هوش فرنگی	.۳۷۳۴۶/۰۷۱	۱	.۳۷۳۴۶/۰۷۱	.۵۴/۵۹۴	.۰/۰۰۰۱	.۰/۰۰۰۱	.۰/۰۰۰	.۰/۰۱۸۱
هوش هیجانی	.۲۱۵۳۰/۷۳۳	۱	.۲۱۵۳۰/۷۳۳	.۴۵/۰۸۰	.۰/۰۰۰۱	.۰/۰۰۰۱	.۰/۰۰۰	.۰/۰۱۵۴
سازگاری فردی- اجتماعی	.۲۲۰۱۲۱/۸۷۷	۱	.۲۲۰۱۲۱/۸۷۷	.۵۳/۵۵۴	.۰/۰۰۰۱	.۰/۰۰۰۱	.۰/۰۰۰	.۰/۰۱۷۸

با توجه به یافته های جدول فوق مشاهده می شود که بین دانشجویان مرد و زن از لحاظ میزان هوش هیجانی تفاوت معنی داری وجود دارد ($p = 0/0001$) و $F=45/080$ و میانگین دانشجویان مرد (میانگین $91/136$ و انحراف معیار $1/955$) و میانگین دانشجویان زن (میانگین $109/734$ و انحراف معیار $1/963$)، دانشجویان زن از هوش هیجانی نسبتاً بالاتری برخوردارند.

با توجه به نتایج جدول ۳ ملاحظه می شود بین دانشجویان مرد و زن از لحاظ میزان سازگاری فردی- اجتماعی تفاوت معنی داری وجود دارد ($p = 0/0001$) و $F=53/554$ و میانگین دانشجویان مرد (میانگین $475/728$ و انحراف معیار $5/734$) و میانگین

دانشجویان زن (میانگین ۱۹۴/۵۳۵ و انحراف معیار ۷۵۷/۵)، دانشجویان زن از سازگاری فردی اجتماعی نسبتاً بالاتری برخوردارند.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به آنکه هدف از پژوهش حاضر مقایسه هوش فرهنگی، هوش هیجانی و سازگاری فردی- اجتماعی دانشجویان زن و مرد بود، با استناد به یافته‌های به دست آمده به تبیین فرضیه‌های پژوهشی پرداخته می‌شود:

فرضیه اول: بین دانشجویان دختر و پسر از نظر میزان هوش فرهنگی تفاوت وجود دارد. بر اساس یافته‌های حاصل از این تحقیق بین دانشجویان زن و مرد از لحاظ میزان هوش فرهنگی تفاوت معنی داری وجود دارد ($F=54/594$, $p=0.0001$). بنابراین فرضیه اول تأیید شد. نتیجه این تحقیق با نتیجه پژوهش فیضی (۱۳۸۹) مبنی بر عدم وجود تفاوت بین هوش فرهنگی داوطلبان ورزشی دختر و پسر، همخوانی ندارد. هوش فرهنگی سازه نسبتاً جدیدی است که لازمه برقراری ارتباطات مؤثر میان فرهنگی محسوب می‌شود. (دوستار، ۱۳۸۷) و اکثر پژوهش‌های انجام شده در این حوزه به بررسی همبستگی این سازه با سایر متغیرها پرداخته اند لذا تحقیقی یافت نشد که همسو با پژوهش حاضر انجام شده باشد. هوش فرهنگی در واقع توانایی است که به فرد کمک می‌کند فهم بین فرهنگی اش را افزایش دهد و این مفهوم بدان معنا نیست که تفاوت‌های فرهنگی نادیده انگاشته شود بلکه به این معناست که در موقعیت‌های بین فرهنگی چگونه می‌توان هوشمندانه رفتار کرد. این هوش یکی از مهمترین مشخصه‌های مشترک بین افرادی است که می‌توانند خود را با فرهنگ‌های متفاوت سازگار کنند. افرادی همچون دانشجویان یا کارکنان سازمانهایی که در کشورها یا شهرهای بیگانه به تحصیل یا کار می‌پردازند. (ادیب راد، ۱۳۸۶). ارتقای هوش فرهنگی از تعاملات اجتماعی ناشی می‌گردد (توماس و اینکسن، ۲۰۰۴؛ ترجمه میرسپاسی، ودادی و دشتی، ۱۳۸۷) و تعاملات اجتماعی که هسته اصلی هر جامعه محسوب می‌شود موجب می‌گردد که کنشگران با گسترش پیوندهای خود، کنش‌های خود را در ساختار جامعه تسهیل نموده و از این طریق به اهداف خود برسند (bastani و هیکویی، ۱۳۸۹). رشد ارتباطات اجتماعی و پیشرفت‌های شتابناک در زمینه‌های گوناگون اقتصادی- اجتماعی و فرهنگی در جوامع مختلف، که رویا رویی فرهنگ‌های مختلف را نیز در پی داشته از طرفی تغییراتی را نیز در ساختار جوامع به وجود آورده که یکی از این تغییرات حضور پررنگ تر زنان در جامعه، نسبت به گذشته است به گونه‌ای که گاه دیده می‌شود که زنان همپای مردان در اجتماع حاضر شده و نقش آفرینی می‌کنند. لذا عواملی چون تمایل روز افرون زنان به حضور در اجتماع از طریق تحصیل یا کسب درآمد که گاه باعث مهاجرت در بین آنها می‌گردد و نیز تمایل زنان به تثبیت موقعیت و پذیرشان از سوی جامعه منجر شده که این قشر از جامعه

تمایل بیشتری به برقراری ارتباط با افراد سایر فرهنگها داشته و بدین ترتیب از هوش فرهنگی بالاتری برخوردار باشند.

فرضیه دوم: بین دانشجویان دختر و پسر از نظر میزان هوش هیجانی تفاوت وجود دارد. بر اساس یافته‌های حاصل از این پژوهش بین دانشجویان زن و مرد از لحاظ میزان هوش هیجانی تفاوت معنی داری وجود دارد ($F=45/80$ ، $p=0.0001$). بنابراین فرضیه دوم تأیید می‌گردد. نتایج این پژوهش با نتایج تحقیقات آدیمو (۲۰۰۸)، العمران و پانمکی (۲۰۰۸)، ساکلوفسکی و همکاران (۲۰۰۷)، دیوید، ون روی و چاکلینگام (۲۰۰۴)، آقا یوسفی و شریف (۱۳۹۰)، ملایی و همکاران (۱۳۹۰)، دهشیر (۱۳۸۲) همخوانی دارد.

توجه به هیجان‌ها و کاربرد مناسب آنها در روابط انسانی، موضوعی است که در دهه‌های گذشته با عنوان هوش هیجانی معرفی شده و پیشینه آن را می‌توان در ایده‌های وکسلر به هنگام تبیین جنبه‌های غیر شناختی هوش عمومی جستجو کرد که معتقد بود علاوه بر عامل هوشی، عوامل غیر هوشی ویژه‌ای نیز وجود دارد که می‌تواند رفتار هوشمندانه را مشخص کند (جلالی، ۱۳۸۱). هوش هیجانی مجموعه‌ای از توانایی‌های غیر شناختی، دانش‌ها و مهارت‌هایی است که بر توانایی رویارویی موفقیت آمیز با خواسته‌ها - مقتضیات و فشار‌های محیطی تأثیر می‌گذارد و تسهیل کننده موفقیت‌هاست (شریفی درآمدی، ۱۳۸۶). این هوش مهارتی انعطاف پذیر است که به آسانی آموخته می‌شود و شرایط مهم زندگی می‌تواند آن را تحت تأثیر قرار دهد. برادری و گریوز، ۲۰۰۵؛ ترجمه گنجی، ۱۳۸۶). بنابراین افراد به اقتضای شرایط زندگی‌شان از میزان متفاوتی از این هوش بهره دارند. لذا در تبیین نتیجه حاصل از این پژوهش می‌توان اذعان داشت که دانشجویان دختر مورد مطالعه در این پژوهش نسبت به دانشجویان پسر بهره بیشتری از هنر برقراری ارتباط، مهارت کنترل عواطف در دیگران و انعطاف پذیری در احساس‌های خود دارند و برای واکنش‌های هیجانی نیز اهمیت بیشتری قائلند. بدین ترتیب برخورد عاطفی تر زنان با مسائل، توجه بیشتر آنان به علایم اجتماعی ظرفی که نشان دهنده نیازها یا خواسته‌های دیگران است، برخورداری از احساس همدلی بیشتر و بالاخره مهارت آنان در ادراک، تنظیم و استفاده از هیجانات برای ایجاد روابط اجتماعی (سیاروچی، چن و بجر^{۲۲}، ۲۰۰۴، به نقل از بیسسر^{۲۳}، ۲۰۱۱) می‌تواند از جمله عواملی باشد که به برتری نمره هوش هیجانی زنان نسبت به مردان کمک کند.

فرضیه سوم: بین دانشجویان دختر و پسر از نظر میزان سازگاری فردی - اجتماعی تفاوت وجود دارد.

همان طوری که در جدول ۳ ملاحظه می‌شود بین دانشجویان مرد و زن از لحاظ میزان سازگاری فردی - اجتماعی تفاوت معنی داری وجود دارد ($p=0.0001$)

²². Ciarrochi, Chan, & Bajar

²³. Bissessar

و $F=53/554$). بنابراین فرضیه سوم تأیید می گردد. نتیجه این پژوهش با یافته های مری بسیل (۲۰۱۱)، پتل (۲۰۰۹)، میکائیلی منیع (۱۳۸۹)، کافی (۱۳۸۹)، خوش کنش و همکاران (۱۳۸۹) همخوانی دارد. در تبیین فرضیه حاضر می توان گفت که سازگاری مستله ای است که مختص انسان نمی باشد و هر موجود زنده ای به فراخور وجود خود و به اقتضای طبیعت و مرحله تکاملی که به آن دست یافته، ناچار است به طریقی که تضمین کننده حیات و بقای اوست خود را با محیط پیرامون سازگار نماید (فتحی، رضاپور، یاقوتی آذر، ۱۳۸۹) بدین منظور انسان به عنوان موجودی اجتماعی همواره در صدد کسب مهارت‌هایی جهت تسهیل ارتباط خود با دیگران بوده تا به این ترتیب به سازگاری با محیط نائل شود. سازگاری یک تمایل ذاتی روان شناختی برای کنار آمدن با چالش هایی زندگی (مری بسیل، ۲۰۱۱) و جریانی پویاست که به پاسخ فرد نسبت به محیط و تغییراتی که در آن رخ می دهد اشاره دارد. سازگاری موجب تسلط فرد بر محیط اطراف شده و از طریق همانگ ساختن افراد با تغییرات روزمره باعث می شود که فرد بتواند زندگیش را در صلح و آرامش سپری کند. فرد سازگار از سلامت روان، مهارت های اجتماعی و قدرت انطباق با محیط برخوردار بوده (همون، کوشکی، قاسمی، ۱۳۸۹) و می تواند آنها را به موقع و در جای خود به کار ببرد. همواره هوشیار و گوش به زنگ است و با اشتیاق به حل و فصل مشکلاتی که بر سر راهش قرار می گیرد، می پردازد. سازگاری یک پدیده تک علتی محسوب نمی شود بلکه فرایندی است که برآیند تأثیر عوامل متعدد فردی، خانوادگی و محیطی است. جنسیت نیز به عنوان یک از عوامل مرتبط با سازگاری که در برخی پژوهشها مورد بررسی قرار گرفته نتایج متفاوتی به دنبال داشته است که این امر نیز می تواند حاکی از تجارب متفاوت اشخاص در طول زمان باشد که تفاوت‌های فردی را در سازگاری آنها پدید آورده است، لذا در تبیین نتیجه این پژوهش می توان رشد اجتماعی زنان، اجتناب از تنها یی وانزوا در آنان، تمایل به کسب مقبولیت اجتماعی و تمایل آنان به برقراری ارتباط نزدیک و صمیمی با دوستان و خانواده، به منظور کسب حمایت آنها (کتل^{۲۴}، ۱۹۹۸)، را از جمله عوامل مؤثر بر سازگاری بیشتر زنان نسبت به مردان دانست.

²⁴. Kettl

منابع

- آقا یوسفی، علیرضا ؛ شریف، نسیم. (1390) بررسی رابطه حس انسجام و هوش هیجانی دانشجویان دانشگاه آزاد تهران، مطالعات روان شناختی، دوره هفتم، شماره ۱۳، صص ۵۱-۷۳.
- اصفهانی اصل، مریم. (1381) مقایسه سازگاری فردی -اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش آموزان دختر سال سوم نظام جدید، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
- ادیب راد، نسترن. (1386). هوش فر هنگی در سازمان های امروزی، فصلنامه مشاوره شغلی و سازمانی، دوره ۱، شماره ۱، صص ۲۵-۳۶.
- bastani، saven؛ صالحی هیکویی، مریم. (1386) سرمایه اجتماعی شبکه و جنسیت: بررسی ویژگی های ساختی، تعاملی و کارکردی شبکه اجتماعی زنان و مردان در تهران. نامه علوم اجتماعی، شماره ۳۰، صص ۶۳-۹۵.
- برادری، تراویس ؛ گریوز، جین. (1387). EQ. چیست و چرا مهم تر از IQ است، ترجمه هادی ابراهیمی، چاپ اول، تهران: نشر نوآندیش.
- برادری، تراویس؛ گریوز، تراویس. (2005) هوش هیجانی: مهارتها و آزمونها . ترجمه حمزه گنجی. (1386) چاپ دوم، نشر ساوالان .
- توomas، دیوید بی؛ اینکسن، کر. (2004) (مهارت‌های انسانی برای کسب و کارهای جهانی: هوش فر هنگی، ترجمه ناصر میرسپاسی، احمد ودادی و اعظم دشتی) (1388) چاپ اول، تهران: میثاق.
- جلالی، سیداحمد. (1381) هوش هیجانی. نشریه پژوهشکده تعلیم و تربیت، فصلنامه تعلیم و تربیت وزارت آموزش و پرورش، سال هجدهم، شماره ۲-۱، صص ۸۹-۱۰۳.
- جوشن لوه، محسن ؛ رستمی، رضا. (1388) روان شناسی بین فر هنگی، چاپ اول، تهران: ارجمند.
- حیدری، مصطفی. (1387) بررسی رابطه هوش هیجانی با سازگاری اجتماعی دانشجویان پسر دانشگاه قم. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه تهران.
- خاشع، وحید؛ مستمع، محمد. (1390) هوش فر هنگی مدیران، عامل کلیدی موفقیت در مدیریت سازمان های هزاره سوم، ماهنامه مهندسی فر هنگی، سال پنجم، شماره ۵۱-۵۲.
- خسرو جاوید، مهناز. (1381) بررسی اعتبار و روایی سازه مقیاس هوش هیجانی شات در نوجوانان، پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی عمومی، دانشگاه تربیت مدرس تهران.
- خوش کنش، ابوالقاسم؛ اسدی، مسعود؛ شیرعلیپور، اصغر؛ کشاورز افشار، حسین. (1389) پژوهشی نقش نیازهای بنیادین و حمایت اجتماعی در سازگاری

- اجتماعی دانش آموزان مقطع متوسطه . فصلنامه روانشناسی کاربردی، سال چهارم، شماره (13)، صص 82-94.
- دوستار، محمد (1387). مدیریت شوک فرهنگی در سازمانها و مؤسسات بین المللی، پیک نور، سال هفتم، شماره سوم، صص 27-38.
- دهشیری، غلامرضا (1382). هنجاریابی پرسشنامه بهره هیجانی بار-آن برای ارزیابی جنبه های مختلف هوش هیجانی دانشجویان دانشگاههای تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی.
- رحمانی، زین العابدین؛ تهرانی پور، رضا (1388). هوش فرهنگی؛ نیاز مدیران امروزی، نشریه صنعت خودرو، سال دوازدهم، شماره 127.
- شریفی درآمدی، پرویز (1386). هوش هیجانی و معنویت. چاپ اول، تهران: انتشارات سپاهان.
- صفوی، محبوبه؛ موسوی لطفی، سیده مریم؛ لطفی، رضا (1388) بررسی همبستگی بین هوش هیجانی و سازگاری عاطفی - اجتماعی دانش آموزان دختر پیش دانشگاهی شهر تهران، مجله دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، سال چهاردهم، شماره 5، صفحات 255-261.
- عسگری، پرویز؛ حیدری، علیرضا؛ نادری، فرح؛ مرعشیان، فاطمه؛ نقی پور، سیما؛ ضمیری، امین (1388). راهنمای آزمون های روان شناختی، چاپ اول، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
- فتحی، آیت الله؛ رضایپور، یوسف؛ یاقوتی آذر، شهرام (1389). تعیین رابطه بین نیاز های بنیادین و حمایت اجتماعی با سازگاری اجتماعی، مطالعات امنیت اجتماعی، (25): 146-131.
- فیضی، سمیرا (1389). مقایسه هوش فرهنگیداوطلبان ورزشی دختر و پسر دهminenالمپیاد فرهنگی-ورزشی دانشجویان کشور، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته مدیریت ورزشی، دانشگاه تهران.
- قاطع زاده، عبدالامیر (1384). رابطه بین شیوه های فرزند پروری والدین با رفتار سازش دانش آموزان دختر پایه های سوم و چهارم ابتدایی شهرستان دشت آزادگان، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.
- قدم پور، عزت الله؛ مهرداد، حسین؛ جعفری، حسنعلی (1390). بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی و هوش فرهنگی کارکنان سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان لرستان، فصلنامه روان شناسی تربیتی، سال دوم، شماره اول، صص 81-101.
- کاظمی، معصومه (1387). بررسی ارتباط هوش فرهنگی و عملکرد کارکنان جامعه المصطفی العالمیه، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته مدیریت دولتی، دانشگاه تهران.

کافی، سید موسی (1389). مقایسه سازگاری تحصیلی در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه گیلان، تازه‌ها و پژوهش‌های مشاوره، دوره ۹، شماره ۳۶، صص ۱۴۰-۱۲۷ کرمی، رعنا (1390). ساخت و هنجاریابی هوش فر هنگی: تهران: انتشارات روان سنجی.

ملایی، عین الله؛ آسایش، حمید؛ تقی کیش، بهزاد؛ قربانی، مصطفی (1390). تفاوت جنسیتی و هوش هیجانی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان، مجله علمی دانشکده پرستاری و مامایی بویه گرگان، دوره هشتم، شماره ۲، صص ۳۰-۳۴.

میکائیلی منیع، فرزانه (1389). رابطه سبکهای هویت، تعهد هویت و جنسیت با سازگاری دانشجویان با دانشگاه، مطالعات روان شناختی، دوره ۶، شماره ۲. هومن، حیدرعلی؛ کوشکی، شیرین؛ قاسمی، لیلی (1389). بررسی عملی بودن، اعتبار، روایی و نرم یابی آزمون پاره تست سازگاری فردی و رابطه آن با سلامت روان در دانش آموزان دوره اول دبیرستان، تحقیقات روانشناسی، دوره دوم، شماره هشتم، صص ۸۷-۱۰۲.

یار محمدیان، احمد؛ کمالی، فاطمه (1386). بررسی رابطه هوش هیجانی با خودشکوفایی دانش آموزان پایه اول دبیرستان، مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره ییست و ششم، شماره سوم، صص ۲۱۱-۲۲۶.

- Adeyemo ,DA (2008). Demographic Characteristics and Emotional Intelligence Among Workers in Some Selected Organisations in Oyo State, Nigeria.Vision- The Journal of Business Perspective, 12(1): 43-48.
- Ang, S., Van Dyne, L., Koh, C. & Ng, K.Y. (2004). The measurement cultural intelligence, working Paper, presented at the Academy of management symposium on Cultural Intelligence in the 21st century, New Orleans, LA.
- Almran, J. I., & Punamaki, R. (2008). "Relationship between gender, age, academic achievement, emotional intelligence, and coping styles in Bahraini adolescents". Individual Differences Research, 6(1): 104-119.
- Bissessar,C.(2011).Gender, age differences and emotional intelligences: implications for workforce development. Available on:
<http://uwiworkspace.sta.uwi.edu/dspace/handle/2139/8699>
- David, L., Van Rooy, A. A. & Chockalingam, V. (2004). Group differences in emotional intelligence scores: theoretical and practical implications. Personality and Individual Differences, 38 (3), 689-700.
- Early, P.C. and Ang, S. (2003). Cultural Intelligence: Individual interactions across cultures, Stanford University Press, Stanford.
- Kettl ,P.(1998). Alaska Native Suicide: Lessons for Elder Suicide. International psychogeriatrics, 10(2):205-211.
- Mary Basil, N.(2011).Ethnic Group, Age and Gender Differences in Social Adjustment of Teenagers in Nigeria, International Journal of Psychological Studies , 3(1);58-68.
- Mayer,J.D., Salovey,P., & Caruso,D.(2000). Models of emotional intelligence. R.J.Sternber(Ed.), The hand book of intelligence (pp 396-420).New Patel,K.G.(2009). A study of sociometric appraisal in relation to social adjustment of higher secondary school students. International Referred Research Journal,2(21),36-40.
- Sadock , B.J., sadock , V.A. (2003). synopsis of psychiatry Philadelphia : lippincott williares & wilkins.
- Saklofske, D.H., Austin, E.J. , Rohr, B.A. , & Andrews,J. (2007). Personality, emotional intelligence and exercise. Journal of Health Psychology, 12 (6).

- Salovey, P. & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, Cognition, and Personality*, 9, 185-211.
- Schutte, N.S., Malouff, J.M., Hall, L.E., Haggerty, D.J., Cooper, J.T., Golden, C.J., et al. (1998). Development and validation of a measure of emotional intelligence. *Personality and Individual Differences*, 25, 167-177.
- Tsai,T.& Lawrence,N.(2011). The relationship between cultural intelligence and cross-cultural adaptation of international students in Taiwan. International conference on management (ICM) Proceeding. available on: http://www.internationalconference.com.my/proceeding/icm2011_proceeding/044_373_ICM2011_PG0569_0583_CULTURAL_INTELLIGENCE.pdf
- Vedadi,A., Kheiri,B., Abbasalizadeh.M.(2010). The relationship between cultural intelligence and achievement: a case study in an Iranian company.Iranian Journal of Management Studies (IJMS),3(3) : 25 - 40.
- Yi-Chen, Sung.(2009). A Study of the Relationship among Cultural Intelligence, Emotional Intelligence, Cultural Shock, and Cross-cultural Adjustment. Department of Business Administration, National Chung Hsing University Institutional Repository – NCHUIR. Available on: <http://nchuir.lib.nchu.edu.tw/ir/handle/309270000/32746>

**The Comparison Of Cultural Intelligence,
Emotional
Intelligence and Personal-Social Adjustment In
Male And Female Students Of Ahwaz Islamic Azad
University**

* P. Asgari
** Kh. Roushani

Abstract

The current research was purposed to compare the cultural intelligence, emotional intelligence and personal-social adjustment in male and female students of Ahwaz Islamic Azad University. The research sample included 250 subjects (125 male and 125 female) who were selected based on stratified random sampling. To collect data, Cultural Intelligence Scale (Ang and et al. 2004), Schutte Emotional Intelligence Scale and California Personal-Social Adjustment Questionnaire were implemented. Research design was based on causal-comparative method. Statistical method included multivariate analysis of variance (MANOVA). Finding showed that there were significant differences between male and female on the cultural intelligence, emotional intelligence and personal-social adjustment. Therefore the research hypotheses were confirmed.

Keywords: Cultural Intelligence, Emotional Intelligence, Personal-Social Adjustment.

*Assistant professor, Department of Psychology,
Islamic Azad University, Ahwaz Branch, Ahwaz,
Iran(corresponding author email:
askary47@yahoo.com)

** M.A. in Psychology, Department of Psychology,
Islamic Azad University, Ahwaz Branch, Ahwaz, Iran